

Beginweg 35 te Lelystad

rapport 832

Beginweg 35 te Lelystad

Een bureauonderzoek

L.C. Nijdam

Colofon

ADC Rapport 832

Beginweg 35 te Lelystad
Een bureauonderzoek

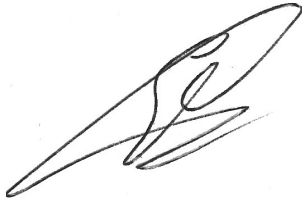
Auteur: L.C. Nijdam

In opdracht van: Vink Milieutechnisch Adviesbureau b.v.
Foto's en tekeningen: ADC ArcheoProjecten, tenzij anders vermeld

© ADC ArcheoProjecten, Amersfoort, maart 2007

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

ADC ArcheoProjecten aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend
uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Autorisatie:
dr. E. Lohof

ISBN: 978-90-5874-971-1

ADC ArcheoProjecten
Tel 033-299 81 81
Postbus 1513
3800 BM Amersfoort
Fax 033-299 81 80
Email info@archeologie.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Methoden	5
3	Resultaten	5
3.1	Afbakenen plangebied en consequenties van het mogelijk toekomstig gebruik (LS01)	5
3.2	Beschrijving van de huidige situatie (LS02)	6
3.3	Beschrijving van de historische situatie (LS03)	6
3.4	Beschrijving van bekende archeologische waarden (LS04)	6
3.5	Gespecificeerd verwachtingsmodel (LS05)	6
	Relevante aardwetenschappelijke informatie	6
	Landschapsontwikkeling	6
	gespecificeerde archeologische verwachting	6
4	Conclusies	7
5	Advies	7
	Literatuur	7
	Lijst van afbeeldingen	7

ARCHEOLOGISCHE PERIODEN

<i>Periode</i>	Tijd in jaren				
<i>Nieuwe tijd</i>	1500	na Chr.	-	heden	
<i>Late-Middeleeuwen</i>	1050	na Chr.	-	1500	na Chr.
<i>Vroege-Middeleeuwen</i>	450	na Chr.	-	1050	na Chr.
<i>Romeinse tijd</i>	12	voor Chr.	-	450	na Chr.
<i>IJzertijd</i>	800	voor Chr.	-	12	voor Chr.
<i>Bronstijd</i>	2000	voor Chr.	-	800	voor Chr.
<i>Neolithicum (Nieuwe Steentijd)</i>	5300	voor Chr.	-	2000	voor Chr.
<i>Mesolithicum (Midden Steentijd)</i>	8800	voor Chr.	-	4900	voor Chr.
<i>Paleolithicum (Oude Steentijd)</i>	300.000	voor Chr.	-	8800	voor Chr.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET ONDERZOEKSGBIED

<i>Provincie:</i>	Flevoland
<i>Gemeente:</i>	Lelystad
<i>Plaats:</i>	Lelystad
<i>Toponiem:</i>	Beginweg 35
<i>Kadastrale gegevens:</i>	Gem. Lelystad, sectie F, perceelnr. 550
<i>Kaartblad:</i>	20G
<i>Coördinaten:</i>	161755/506046 161698/505521 161306/505573 161573/506022
<i>Bevoegd gezag:</i>	n.v.t.
<i>Adviseur namens het bevoegd gezag:</i>	n.v.t.
<i>ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer (CIS-code):</i>	n.v.t.
<i>ADC-projectcode:</i>	4106342
<i>Periode van uitvoering:</i>	December 2006
<i>Beheer en plaats documentatie:</i>	ADC ArcheoProjecten

---

1 Inleiding

In opdracht van Vink Milieutechnisch Adviesbureau b.v. heeft ADC ArcheoProjecten een bureauonderzoek uitgevoerd voor het plangebied Beginweg 35 in Lelystad. Het terrein zal worden verkocht, waarbij in verband met eventuele toekomstige ontwikkeling van het perceel, de koper van het perceel een beeld wil hebben van de te verwachten archeologische waarden. Derhalve is nog geen duidelijkheid over eventuele toekomstige verstoringen. Het onderzoek was noodzakelijk om te bepalen of bij toekomstige bouwactiviteiten de kans bestaat dat archeologische resten in de ondergrond worden aangetast.

Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie over bekende of verwachte archeologische waarden binnen het omschreven gebied. Het doel van het inventariserende veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van het gespecificeerde verwachtingsmodel, dat gebaseerd is op het bureauonderzoek.

De volgende onderzoeksvragen zijn opgesteld voor het plangebied:

- Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig, en zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn:

- In welke mate worden deze waarden verstoord door realisatie van de geplande bodemingreep?
- Hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?

Indien de archeologische waarden niet kunnen worden behouden:

- Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van archeologische waarden en hun omvang, ligging, aard en datering voldoende te kunnen bepalen om te komen tot een selectiebesluit?

Het bureauonderzoek is uitgevoerd op 18 januari 2006. Aan het onderzoek hebben meegewerkt: L.C. Nijdam (fysisch geograaf) en E. Lohof (senior archeoloog).

2 Methoden

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.1, in het bijzonder de specificaties LS01, LS02, LS03, LS04 en LS05. Het bureauonderzoek wordt gerapporteerd conform LS06.

Het onderzoek bestaat uit vijf onderdelen (specificaties LS01 t/m LS05). In de eerste vier onderdelen zijn de volgende werkzaamheden verricht:

- afbakening plangebied en consequenties van het mogelijk toekomstig gebruik
- beschrijving huidige situatie
- beschrijving historische situatie
- beschrijving van bekend archeologische waarden

Op grond van deze onderdelen wordt een verwachtingsmodel van het gebied opgesteld (specificatie LS05). Hierin wordt verwoord of en welke archeologische waarden worden verwacht. Indien deze worden verwacht worden de (veronderstelde) eigenschappen van de waarden zo gedetailleerd mogelijk aangegeven.

3 Resultaten

3.1 Afbakenen plangebied en consequenties van het mogelijk toekomstig gebruik (LS01)

Het plangebied ligt tussen de Beginweg en Zuiderplasdreef ten noorden van Lelystad. Het plangebied heeft een oppervlakte van grofweg 3,5 ha (zie afb. 1 en 2). Het onderzochte gebied komt overeen met het plangebied plus de omliggende regio binnen een straal van een paar honderd meter. De toekomstige plannen in het gebied zijn nog niet bekend. Voorlopig gaat om

een eerste verkenning, zodat bij eventuele planontwikkeling rekening kan worden gehouden met eventueel aanwezige archeologische resten.

3.2 Beschrijving van de huidige situatie (LS02)

Het plangebied is momenteel onbebouwd en in gebruik als akkerland.

3.3 Beschrijving van de historische situatie (LS03)

Het gebied is gelegen in de Flevopolder en is tussen 1955 en 1966 drooggelegd. De eerste paal van Lelystad is geslagen in 1966. Op de onderzoekslocatie heeft nog nooit bebouwing gestaan.

3.4 Beschrijving van bekende archeologische waarden (LS04)

In het onderzoeksgebied zijn de volgende waarden vastgesteld:

Bron	waarde
IKAW	Laag met uitzondering van de uiterste zuidzijde waar een middelhoge verwachting bestaat.
AMK	Geen
waarnemingen ARCHISII	Geen

Ten noorden van de onderzoekslocatie zijn twee waarnemingen gedaan. Dit betreft de vondst van houtskool op de top van een rivierduin op circa 5,0 m –mv (waarnemingnr. 138481) en de vondst van vuursteen en verbrande hazelnoten in diverse boringen (waarneming 405274). Ten zuiden van de onderzoekslocatie zijn 2 scheepswrakken gesitueerd (waarnemingnr. 60248 en 55046). De locaties van de waarnemingen zijn opgenomen in afb. 3.

3.5 Gespecificeerd verwachtingsmodel (LS05)

Relevante aardwetenschappelijke informatie

De volgende aardwetenschappelijke informatie is bekend van het onderzoeksgebied:

type informatie	informatie
Bodemkunde	jonge zeekleibodem
Geologie	Laagpakket van Wierden, bedekt door de Basisveenlaag bedekt door het Laagpakket van Wormer, bedekt door lagen behorende tot het Laagpakket van Walcheren
Geomorfologie	Voormalige IJsselmeer bodem

Landschapsontwikkeling

De archeologische verwachting hangt sterk samen met specifieke geologische lagen die in de ondergrond voorkomen.:

Ten eerste kunnen dit Pleistocene afzettingen zijn bestaande uit dekzandruggen (Laagpakket van Wierden) of rivierduinen (Formatie van Kreftenheye). Deze lagen kunnen worden verwacht op een diepte van circa 8 m –NAP. (= 4,0 m –mv). Hierop kunnen resten worden verwacht uit de perioden Paleolithicum en Neolithicum.

Ten tweede kunnen archeologische resten voorkomen op kreekafzettingen (Laagpakket van Wormer), waarvan de maximale uitbreiding wordt geschat rond 3.500 v. Chr.. Hierop kunnen archeologische resten voorkomen uit de periode Neolithicum. De top van deze afzettingen ligt op circa 5,0 m–NAP, ofwel binnen 1 m –mv.

Rond 1700 v. Chr. is het gebied overgroeid met veen (Hollandveen Laagpakket). Vanaf de veenbedekking tot het droogleggen van de grond in de 20^e eeuw maakt het gebied deel uit van een zich, ten opzichte van het veengebied, uitbreidende binnensee met een brakwatermilieu (Flevomeer en Almere).

gespecificeerde archeologische verwachting

De lage verwachting die op de IKAW aan het gebied gegeven wordt is gebaseerd op een kaart, die erg onbetrouwbaar is voor gebruik op een kleinere schaal. De archeologische verwachting is afhankelijk van het voorkomen kansrijke archeologische niveaus, zoals dekzandruggen en afzettingen van kreeksystemen, in de ondergrond. Zolang de aan- of afwezigheid hiervan niet op de juiste nauwkeurigheid is bepaald kan eigenlijk geen verwachting worden opgesteld.

Afhankelijk van de bodemopbouw kunnen resten verwacht uit het Paleolithicum tot en met het Neolithicum. Vanaf de vroege Bronstijd was het gebied waarschijnlijk bedekt met veen en kan een lage verwachting worden opgesteld voor de periode Bronstijd-Nieuwe tijd. Hierbij

moet opgemerkt worden dat er een kans bestaat op het voorkomen van scheepswrakken uit de Nieuwe tijd binnen het plangebied.

4 Conclusies

Zijn er (aanwijzingen voor) archeologische waarden in het plangebied aanwezig en, zo ja, wat is naar verwachting de omvang, ligging, aard en datering hiervan?

Op basis van alleen een bureauonderzoek kan geen uitspraak worden gedaan over de aan- of afwezigheid van archeologische resten in de ondergrond. Afhankelijk van de bodemopbouw kunnen resten worden verwacht uit het Paleolithicum tot en met het Neolithicum. Ook kunnen scheepswrakken uit de Nieuwe tijd worden verwacht.

In welke mate worden deze waarden verstoord door realisatie van de geplande bodemingreep?

Indien archeologische resten aanwezig zullen deze waarschijnlijk dieper liggen dan 1,0 m –mv (= dieper dan 5,0 m –NAP). Toekomstige verstoring kan plaatsvinden door het uitvoeren van graafwerkzaamheden, het opbrengen van grond waardoor lagen worden samengedrukt en het aanbrengen van heipalen.

Hoe kan deze verstoring door planaanpassing tot een minimum worden beperkt?

Door eventuele kansrijke archeologische lagen in kaart te brengen en hiermee rekening te houden bij de toekomstige inrichting van het plangebied.

Indien de eventuele archeologische waarden niet kunnen worden behouden: Welke vorm van nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van archeologische waarden en hun omvang, ligging, aard en datering voldoende te kunnen bepalen om te komen tot een selectiebesluit?

Archeologisch onderzoek naar de ligging van archeologisch kansrijke lagen kan het beste worden uitgevoerd door het karteren van de bodemlagen in het plangebied door middel van een karterend booronderzoek. (circa 5 boringen per ha).

5 Advies

Voor het vaststellen van de bodemopbouw wordt aangeraden om een archeologisch vervolgonderzoek uit te voeren door middel van een verkennend booronderzoek om te bepalen of archeologisch kansrijke lagen (dekzandruggen of kreekoeverafzettingen) in de ondergrond aanwezig zijn. Op basis van dit booronderzoek kan bepaald worden of een vervolgonderzoek noodzakelijk is. Er bestaat een kans op het aantreffen van scheepswrakken. Deze zijn moeilijk door middel van boringen op te sporen en worden meestal bij graafwerkzaamheden aangetroffen.

Literatuur

ENTE, J.P., J. KONING EN R. KOOPSTRA, 1986: *De bodem van oostelijk flevoland*. Flevobericht nr. 258.

MENKE, U., E. VAN DE LAAR & G. LENSINK, 1998: *De geologie en bodem van Zuidelijke Flevoland*. Flevobericht nr. 145.

WESTERHOFF, WONG EN DE MULDER, 2003: *Opbouw van de ondergrond. IN: De ondergrond van Nederland*. TNO.

TOL, A., P. VERHAGEN, A. BORSBOOM & M. VERBRUGGEN, 2004: *Prospectief boren. Een studie naar de betrouwbaarheid en toepasbaarheid van booronderzoek in de prospectiearcheologie*, Amsterdam (RAAP rapport, 1000).

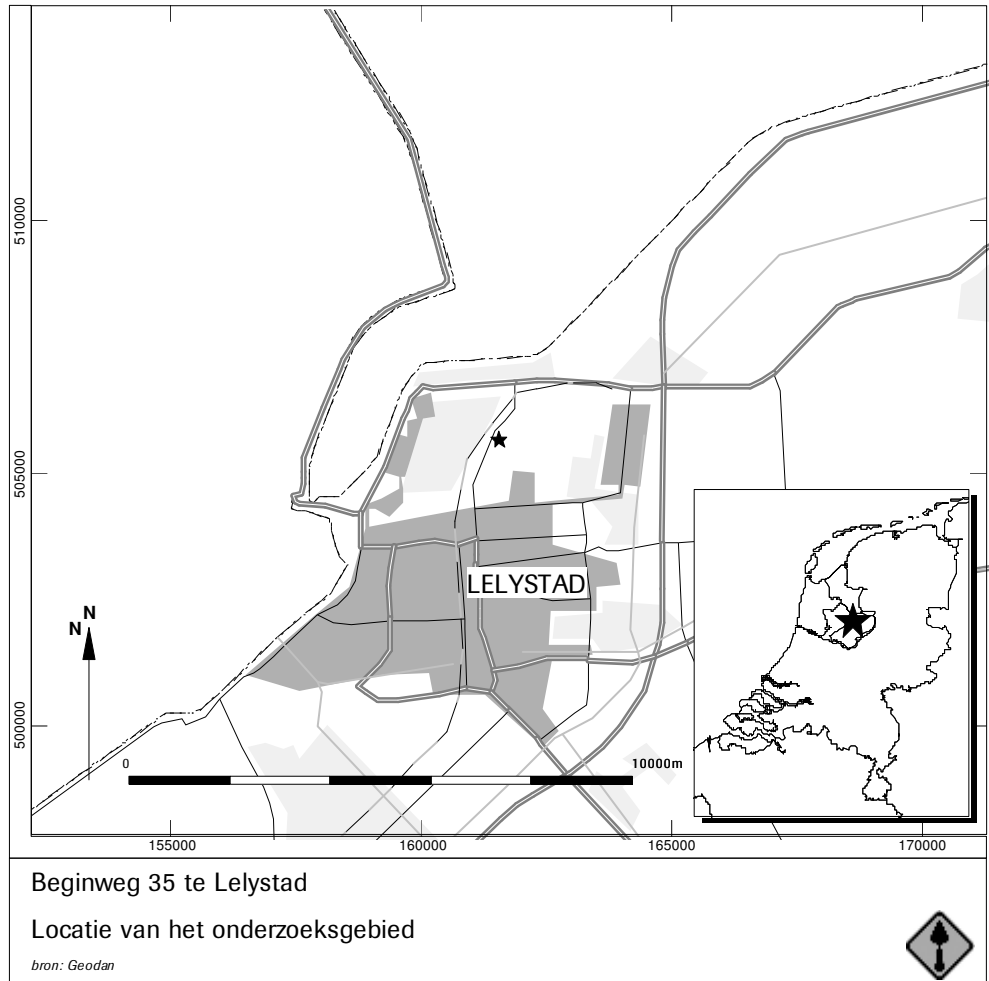
Lijst van afbeeldingen

Afb. 1 Ligging van het plangebied

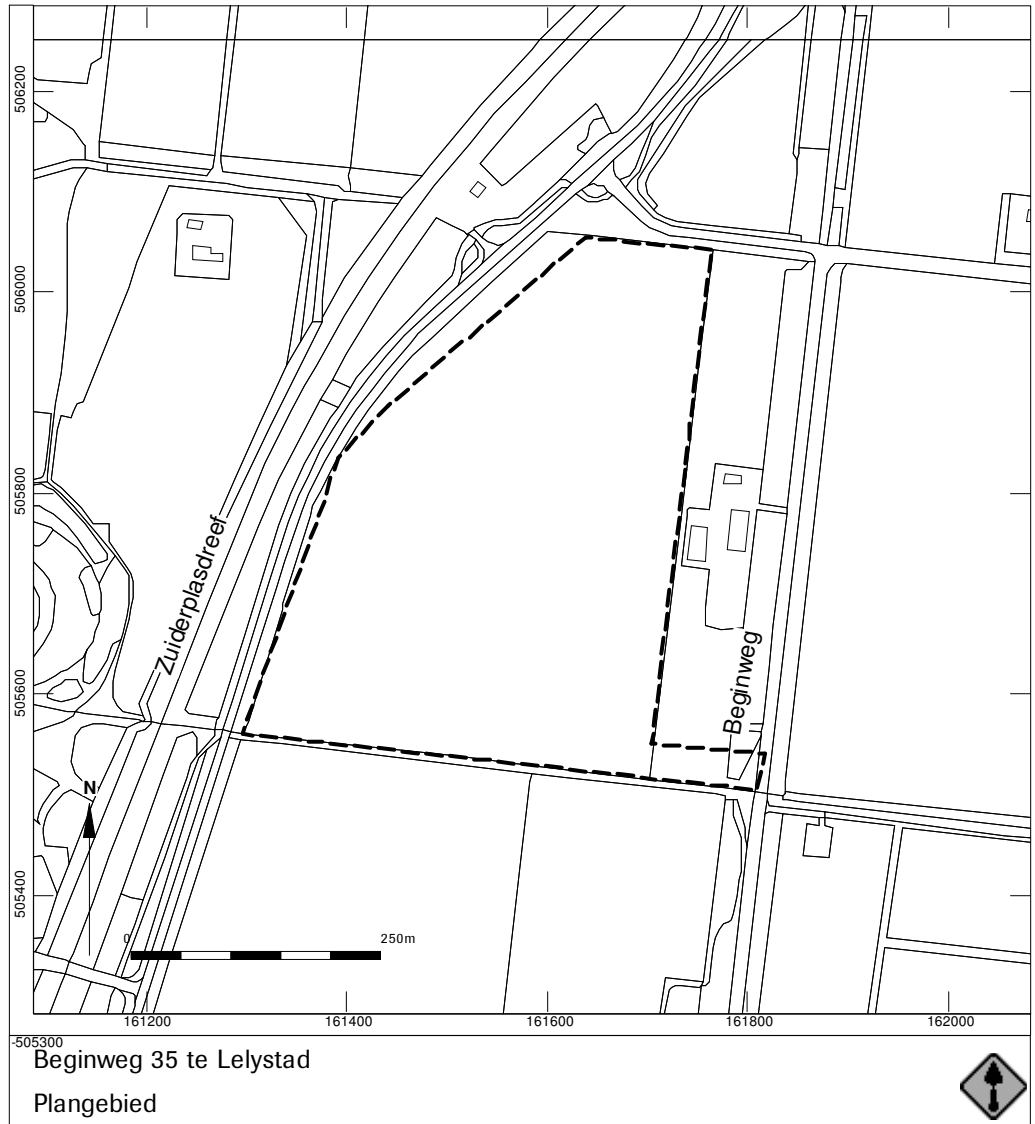
Afb. 2 Plangebied

Afb. 3 Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, AMK-terreinen en ARCHIS-meldingen

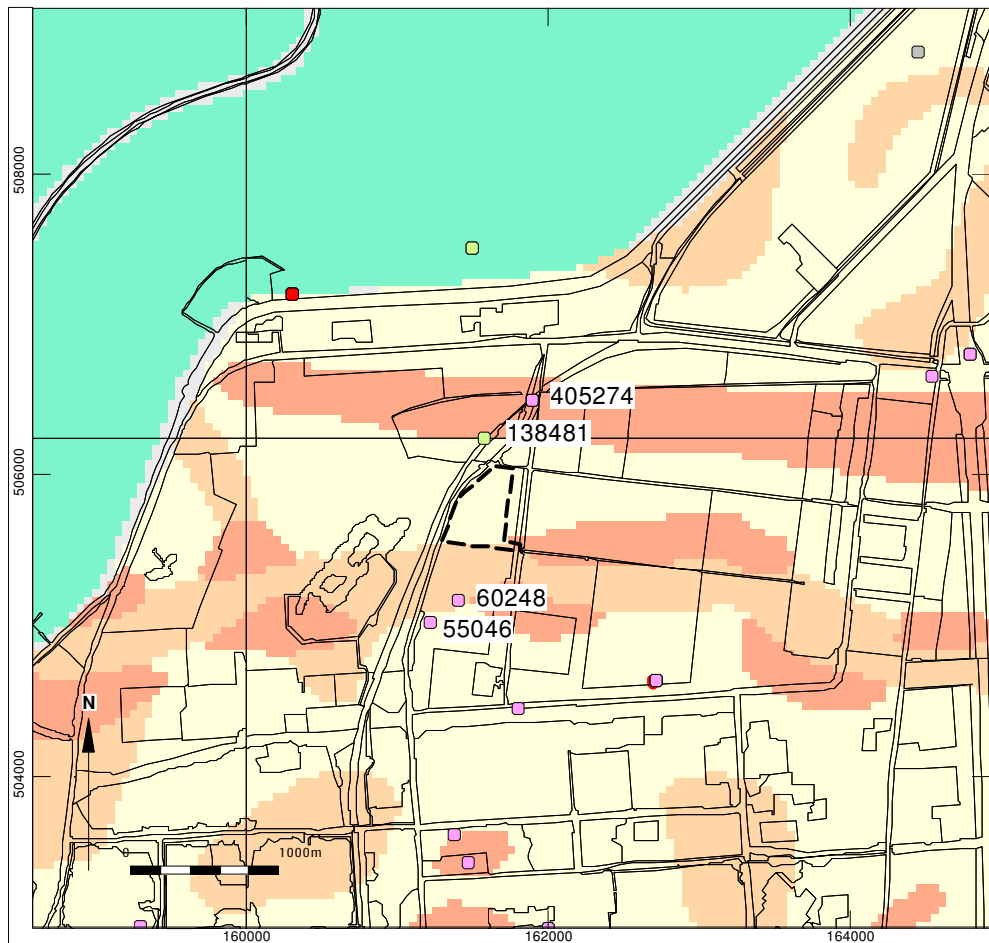

Afb. 1

Afb. 2

Beginweg 35 te Lelystad

ARCHIS-meldingen en archeologische monumenten op de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (ROB IKAW2-1)

Legenda

	Hoge indicatieve archeologische waarde
	Middelhoge indicatieve archeologische waarde
	Lage indicatieve archeologische waarde
	Zeer lage indicatieve archeologische waarde
	Water
	Bebouwd gebied

ARCHIS-meldingen (bijgewerkt sept '06)

	Paleolithicum
	Mesolithicum
	Neolithicum
	Bronstijd
	IJzertijd
	Vroeg-Romeinse tijd
	Midden-Romeinse tijd
	Laat-Romeinse tijd
	Vroege Middeleeuwen
	Late Middeleeuwen
	Nieuwe Tijd
	Recent
	Datering onbekend
	Locatie van het onderzoeksgebied

Afb. 3